

Informacija o stepenu realizacije aktivnosti u vezi sa prenošenjem posmrtnih ostataka potomaka dinastije Petrović Njegoš

Uvažavajući značaj i kompleksnost aktivnosti na prenošenju posmrtnih ostataka potomaka dinastije Petrović Njegoš iz Italije, Francuske i Austrije, Vlada Crne Gore je Zaključcima broj 07-7700 od 12. decembra 2019. godine, zadužila Ministarstvo kulture da do kraja prvog kvartala 2020. godine, informiše Vladu o stepenu realizacije aktivnosti u vezi sa prenošenjem posmrtnih ostataka potomaka dinastije Petrović Njegoš.

S tim u vezi, Ministarstvo kulture je koordiniralo brojnim aktivnostima, čiji je cilj realizacija pomenute inicijative.

U izvještajnom periodu, Stručni tim obrazovan od strane Koordinacionog odbora (rješenje broj, 01-1679/2 od 13.09.2019. godine), čiji je zadatak bio da sagleda prostorne komponente lokacije za pohranjivanje posmrtnih ostataka članova dinastije Petrović Njegoš (katastarske parcele broj, 2934/1 i 2933/6 KO Cetinje I) i da pripremi projektni zadatak za uređenje predložene lokacije, sagledao je prostorne komponente, izvršio analizu dokumentacije te pripremio prijedlog Projektnog zadatka koji sadrži:

- Ortofoto snimak lokacije;
- Katastarsku podlogu (dwg. format) sa granicama lokacije;
- Izvod iz postojeće prostorno planske dokumentacije (Izmjene i dopune DUP-a "Bogdanov Kraj"- dwg. format), sa preklapljenom granicom lokacije;
- Tekstualni dio (u PDF i WORD formatu);
- Taksaciju dendroflоре na predloženoj lokaciji;
- Foto-dokumentaciju lokacije.

Takođe, prijedlog Projektnog zadatka sadrži i mišljenje princa Nikole Petrovića Njegoša (broj 04-053/20-487/8 od 18.03.2020. godine), koji je dostavljen Ministarstvu kulture sa grafičkim prilogima na kojima je data vizija lokacije na kojoj će se pohraniti posmrtni ostaci potomaka dinastije Petrović Njegoš. Princ je stava, da bi zbog novonastale situacije u Crnoj Gori bilo poželjno sprovesti ceremoniju prenošenja posmrtnih ostataka potomaka dinastije Petrović Njegoš, kada se za to steknu uslovi.

Imajući u vidu kompleksnost aktivnosti oko ceremonije preuzimanja i dočeka posmrtnih ostataka potomaka dinastije Petrović Njegoš iz Italije, Francuske i Austrije, Ministarstvo kulture je organizovalo, dana 27.12.2019. godine, sjednicu *Organizazione komisije za svečanu ceremoniju dočeka i sahrane posmrtnih ostataka potomaka dinastije Petrović Njegoš iz Italije, Francuske i Austrije*, na kojoj su prisustvovali koordinator, ministar kulture Aleksandar Bogdanović i članovi, ministar vanjskih poslova, prof. dr Srđan Darmanović, gradonačelnik Prijestonice Cetinje, Aleksandar Kaščelan, prof. Branislav Mićunović i pomoćnik generalnog sekretara Vlade i rukovodilac sektora za poslove protokola, Simeun Raonić. Ministar kulture je upoznao prisutne sa dosadašnjim aktivnostima, kao i o spornim pitanjima u vezi sa pribavljanjem dozvola za ekshumaciju posmrtnih ostataka prinčeva Danila i Mirka Petrovića Njegoša, nakon čega je

zaključeno da se inteziviraju aktivnosti na obezbjeđivanju uslova za realizaciju svečane ceremonije.

Ministarstvo kulture je u saradnji sa Ministarstvom vanjskih poslova, kroz kontinuiranu komunikaciju sa Ambasadom Crne Gore u Austriji i Ambasadom Austrije u Crnoj Gori bilo usmjereno na rješavanju spornih pitanja oko dobijanja odobrenja za ekshumaciju princa Danila i princa Mirka Petrovića Njegoša, koji su sahranjeni u Beču, od strane pravnih nasljednika grobnih mjesta.

U tom smislu je u Podgorici 27. januara 2020. godine, održan sastanak predstavnika Ministarstva kulture i Ministarstva vanjskih poslova, na kojem su razmotrene okolnosti navedene u noti Ministarstva vanjskih poslova Austrije (dostavljena od Ministarstva vanjskih poslova Crne Gore 2019. godine). U odnosu na zaključke sa pomenutog sastanka Ministarstvu kulture je dostavljena informacija od Ambasade Crne Gore u Beču (akt broj 131-4/2020 od 7.02.2020. godine, zaveden kod Ministarstva kulture br. 01-053/20-484/4-1 od 12.02.2020. godine), u kojoj se pored ostalog navodi, da je Ambasada, pored ostvarene saradnje sa Ministarstvom vanjskih poslova Austrije, inicirala brojne konsultacije, sastanke radi dobijanja potrebnih podataka od relevantnih pravnih subjekata u Beču, i to: Centralnog registra građana, diplomatskih predstavništva i Austrijske akademije nauka, od koje su dobili značajne informacije o predmetnim grobnim mjestima. U istom aktu Ambasada Crne Gore u Beču informiše da očekuju od Ministarstva vanjskih poslova Austrije i drugih austrijskih organa podatke o proceduri, koji se odnose na utvrđivanje nasljednika, dobijanja saglasnosti Centralnog groblja u Beču za ekshumaciju i prenos ostataka, a nakon dobijanja saglasnosti nasljednika grobnih mjesta, angažovanju odgovarajućeg preduzeća za ekshumaciju i utvrđivanje DNK. Takođe, Ambasada Crne Gore u Austriji obavještava da su dva grobna mjesta na Centralnom groblju u Beču, u kojima su, po njihovom saznanju, sahranjeni prinčevi Danilo i Mirko, obnovljena 2013. godine, od strane nekoliko pojedinaca iz Beča, a u saradnji sa Srpskom pravoslavnom crkvom (SPC) i da je među inicijatorima ove akcije i novinarka Vera Marjanović. Dalje, Ambasada Crne Gore navodi da su od Austrijske akademije nauka dobili informaciju da Srpska pravoslavna crkva u Beču finansira održavanje predmetnih grobnih mjesta. U saznanju su i da je zakup za navedena grobna mjesta plaćen do 2030. godine, i da ne znaju od strane koga, ali da se nadaju da će u saradnji sa upravnicom Centralnog groblja, razriješiti i ovo pitanje. Takođe, ukazuju i na *«usmeno predanje»*, da je u drugoj grobnici sa sa pločom *«princ Mirko Petrović»* **sahranjeno više osoba**.

Predstavnici Ministarstva vanjskih poslova i Ministarstva kulture održali su sastanak, 3. februara 2020. godine sa ambasadorom Austrije u Crnoj Gori. Nakon što je ambasadorica Austrije u Crnoj Gori upoznata sa problemima oko pribavljanja spornih odobrenja neophodnih za ekshumaciju prinčeva Danila i Mirka Petrovića Njegoša, izrazila je spremnost za pružanje podrške inicijativi Crne Gore, kao i u traženju pomoći od relevantnih subjekata iz Austrije.

Shodno tome, Ministarstvo kulture je preko Ministarstva vanjskih poslova, Ambasadi Austrije u Crnoj Gori uputilo raspoloživu dokumentaciju u vezi prenošenja posmrtnih ostataka potomaka dinastije Petrović Njegoš iz Austrije (akt broj 04-053/20-484/5 od 13.02.2020. godine). Ministarstvo vanjskih poslova je Ministarstvu kulture dostavilo odgovor ambasadorke Austrije

(broj 04.053/20-484/6 od 20.2.2020. godine), u kojem se, pored ostalog, navodi da je Ministarstvo vanjskih poslova uz podršku Saveznog ministarstva za evropske i međunarodne poslove Austrije, sprovedo istraživanja u upravi Centralnog groblja u Beču, te da je na osnovu dosadašnjih rezultata pronađen grob crnogorskog princa Danila, koji je obnovljen, kao i da su prvobitno pokopane kosti, vjerovatno pohranjene ispod groba, a da je novi vlasnik grobnog mjesta takođe preminuo i sahranjen u istom grobnom mjestu. Nadalje, u predmetnom aktu se navodi da pravo na korišćenje groba Mirka Petrovića glasi na Jugoslovensku ambasadu, sa kontakt adresom u Kanadi i da datum sahrane ne odgovara istorijskom datumu sahrane princa, napominjući da je u to vrijeme moglo doći do, kako se navodi *ponovnog sahranjivanja*, zaključujući da su u toku dalja istraživanja.

Nakon toga od Ministarstva vanjskih poslova, Ministarstvu kulture su dostavljene nove informacije ambasadorke Austrije u Crnoj Gori, o pomenutim pitanjima (broj 04-053/20-484/7 od 2.03.2020. godine). U vezi sa grobnim mjestom princa Danila u informaciji se navodi da je u međuvremenu pronađena vlasnica groba i da će dati svoj pristanak za eksumaciju, ukoliko se pokriju troškovi. Kada je u pitanju grobno mjesto Mirka Petrovića Njegoša, navodi se da je pronađena arhivska građa o aktivnostima koje se odnose na grobnicu, a koje ukazuju da je 1931. godine, bilo riječi o *preseljenju* sahranjenog 1918. godine, u kako navode "zajedničku grobnicu" i da su prema informacijama sa Bečkog groblja, predstavnici crnogorske ambasade u Beču najavili da u ovom trenutku intezivno traže pravnog nasljednika vlasnika grobnice (Jugoslovenska ambasada, sa već poznatom kontakt adresom u Kanadi). Dalje se navodi da su u oba slučaja *Bečka groblja* raspoložena da podrže Ambasadu Crne Gore u Beču na najbolji mogući način, kao i da je o ovom slučaju obaviješteno i Ministarstvo vanjskih poslova Austrije, koje po potrebi može nastupiti kao posrednik.

Imajući u vidu značaj rješavanja imovinsko pravnih odnosa lokacije na kojoj se planira pohranjivanje posmrtnih ostataka potomaka dinastije Petrović Njegoš, Prijestonica Cetinje je, aktom broj 04-018/20-201/2 od 19.03.2020. godine, informisala Ministarstvo kulture da je u fazi pripreme prijedlog Odluke o kupovini nepokretnosti namjenjenih za pohranjivanje posmrtnih ostataka potomaka dinastije Petrović Njegoš, koja bi trebala biti predmet prvog razmatranja Skupštine Prijestonice Cetinje, na prvoj narednoj sjednici.

Ministarstvo kulture je u saradnji sa relevantnim subjektima Crne Gore, Austrije, Italije i Francuske, intezivno radilo i realizovalo do sada planirane aktivnosti čiji je glavni cilj istorijska i moralna rehabilitacija dinastije Petrović Njegoš i promovisanje crnogorske istorije, i dalje će nastaviti koordinaciju i komunikaciju sa svim subjektima koji su uključeni u ovaj proces, kako bi se na najvišem nivou realizovao istorijski čin prenošenja posmrtnih ostataka članova dinastije Petrović Njegoš.